

A MAGYARSÁG NÉPSÚLYA A STATISZTIKAI MÉRLEGEN*).

1. Az elcsatolt területeken élő magyarság száma.

		Összes lakosság	Magyar	Magyarok az összes lakosság %-ában
Csonka-Magyarország	1910	7.615	6.731	88.4
	1920	7.990	7.157	89.5
	1930	8.688	8.001	92.1
Nyugat	1910	292	26	9.0
	1920	295	25	8.4
	1934	299	10	3.5
Észak	1910	3.518	1.067	30.3
	1921	3.603	754	20.9
	1931	4.055	708	17.5
Kelet	1910	5.257	1.662	31.6
	1920	5.140	1.326	25.8
	1930	5.550	1.354	24.4
Dél ¹⁾	1910	1.509	452	30.0
	1921	1.536	392	25.5
	1931	1.650*)	420*)	25.5
Elcsatolt területek ¹⁾	1910	10.576	3.207	30.3
	1920	10.574	2.497	23.6
	1930	11.554	2.492	21.6
Nagy-Magyarország területe ¹⁾	1910	18.191	9.938	54.6
	1920	18.564	9.653	52.0
	1930	20.242	10.493	51.9

A magyarság számbeli fejlődése a vizsgált két évtized alatt Csonka-Magyarországon és az elcsatolt területeken látványosan ellentétes. Míg Csonka-Magyarországon a magyarság száma örömdetesesen növekedett, az elcsatolt területek magyarsága a kétségtelen természetes szaporodás ellenére sorvadás képét mutatja. Nem szabad azonban figyelmen kívül hagynunk, hogy az elcsatolt területek adatai az egyes államok népszámlálási eredményei, amelyeket csak kellő kritikával fogadhatunk el. A világháború emberpusztítása — be-

*) Az adatok — a természetes szaporodás alapján történt számításokat kivéve, — általában az államok hivatalos adatai. A Romániára vonatkozó adatok forrásai a román statisztikai évkönyvek, valamint a Revue de Transylvanie 1936. júliusi száma, Jugoszlávia 1931. évi adatai pedig T. Radiovjeić belgrádi egyetemi tanárnak, a belgrádi statisztikai hivataltól beszerzett s a félhivatalos Politika 1933. május 16. számában közzétett adatain alapulnak. Utóbbi adat az elcsatolt Délvidékre vonatkozó részletezést nem tartalmazván, az 1931. évi délvidéki adat a hivatalos eredményt igyekszik becsléssel megközelíteni.

¹⁾ Horvát-Szlavonország nélkül, melynek népessége 1910-ben 2,621.954, ebből magyar 105.948 volt.

E számítás alapján az utódállamok magyarságának száma 1930 körül 3.5 millió (az összlakosság 6.6%-a) a hivatalos adatok 2.8 milliójával (5.2%) szemben.¹⁾

A dunai öt állam magyarságának végső mérlege — az időközi természetes szaporodását figyelembe véve — 1938 elején így alakul:

Magyarország	8.4 millió.
Ausztria, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Románia	3.7 millió
A dunai öt állam	12.1 millió ²⁾

Ebből a 12.2 millió magyarból 3.4 millió az elcsatolt területeken él; a történelmi Magyarország területén élő magyarok száma tehát 11.8 millió.

3. *Az uralkodó népek aránya a dunai államokban.*

A magyarság 12.1 milliónyi lélekszámával a Dunavölgy uralkodó nemzetiségei közt a második helyet foglalja el. Lélekszámánál csak a románságé nagyobb, mely ma a Dunavölgyben megközelíti a 14 milliót. Az összes délszlávok együtt is csak a magyarság számát éri el, a szerbek száma alig 7 millió. A csehek dunavölgyi száma mindössze 7 és félmillió, a tótokkal együtt kereken 10 millió. (Érdekes számítások volnának végezhetőek azon elgondolás alapján, hogy mekkora lenne a dunai államok területeinek nagysága, ha a Dunavölgyét az itt élő uralkodó nemzetiségek számaránya szerint osztották volna fel!)

⁴⁾ A román népszámlálások korábban a nemzetiségeket a népi eredet kutatása alapján vették számba, ami az önkénynek tág teret biztosított. A nemzetközi tudomány az anyanyelv szerinti konkrétebb alapon nyugvó számbavétel módszerét az előbbinél tökéletesebbnek, helyesebbnek ismeri el. Románia az 1930. évi népszámlálásnál a népi eredet módszerével párhuzamosan bevezette az anyanyelvi módszert is. Hogy milyen eltérések adódnak a kétféle számbavételből, mutatják a következő arányszámok:

Románia nemzetiségei	Anyanyelv szerint	Népi eredet %
Román	73.0	71.9
Magyar	8.6	7.9
Német	4.2	4.1
Orosz, ukrán	6.1	5.5
Zsidó	2.9	4.0
Török, tatár	1.6	1.0

²⁾ Vitéz Nagy Iván dr. becslése szerint a magyarság száma 1937 végén Magyarországon 8,470.000, az utódállamokban 3,590.000, a többi államokban 820.000, a világon összesen 12,880.000. (Magyar Statisztikai Zsebkönyv, 1937.)

Az Osztrák-Magyar Monarchia feldarabolásának egyik főindoka *nemzeti* államok létrehozása volt. A cél tehát az volt, hogy az új államokban az idegen nemzetiségek aránya a lehető legkisebb legyen. Amint a következő adatok mutatják, ez az elv csak az úgynevezett *maradványállamoknál*. Magyarországnál és Ausztriánál érvényesült.

Ország	Nemzetiség	Az oldalt megnevezett nemzetiség az összlakosság %-ában
Magyarország	magyar	92.1
Ausztria	német	97.4
Csehszlovákia	cseh cseh és tót	50.6 66.2
Jugoszlávia	szerb szerb, horvát és szlovén	47.7 79.7
Románia	román	73.0

Míg Magyarországon és Ausztriában a kisebbségek aránya minimális, a kisantant államok együttes népességének több, mint $\frac{1}{4}$ -e, sőt ha a tótokat, horvátokat és szlovéneket nem számítjuk az uralkodó néphez, $\frac{2}{5}$ -e kisebbség.¹⁾

Hogy az új határok megállapítása nemzetiségi szempontból minő egyoldalúsággal történt, szemlélhetjük a következő táblázatban is (1930 körüli adatok):

Nemzetiség	A dunai öt államban	Az anyaországban		
		e	z	r
				Az anyaországon kívül %
Magyar	11.526	8.001	3.525	30.6
Cseh	7.498	7.447	51	0.7
Szerb	6.701	6.647	54	0.8
Román	13.344	13.179	165	1.2

Míg a dunai öt állam magyarságának közel $\frac{1}{3}$ -a él Magyarország határain kívül, addig ez az arány az országhatárokon kívülmaradt cseheknél, szerbeknél és románoknál csak 1% körül mozog.

Páll András dr.

¹⁾ Európa összes népességének körülbelül $\frac{1}{7}$ -e kisebbségi népelem.